

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 12. De Canonibus Apostolorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

Quæ supersunt de rescriptis ad beneficia potissimum, quia penè nullus illorum in Germaniâ nostrâ usus est, omitimus, & lectori remittimus ad *Menochium de arbitrar. Casu 201 & seq. Azor. par. 2. l. 7. c. 32 & seq. Zypæus Consultat. l. De rescriptis.*

§. II.

De Regulis Cancellaria Apostolica.

I. Innocentius VIII. Anno salutis 1484. tricesimo die mensis Augusti reservationes quasdam beneficiorum, & Dignitatum Ecclesiasticarum, Constitutiones item, & regulas præscripsit, publicavitque per Rodericum Episcopum Portuensem S. R. E. Vice Cancellarium, quæ appellatæ sunt regulæ Cancellariæ Apostolicæ, quia secundum illas iudicandum est omnibus, ad quos eiusmodi causæ & negotia pertinent in Curia, seu Cancellaria Pontificia. Temporales esse, & ad vitam Papæ, qui eas fecit, durate, monet *Gemin. Consil. 93.* An autem reservatio quoque expiret, inter DD. ambiguum est. *V. Tuschum Concl. 97.*

II. Numero septuaginta tres sunt, quas olim interpretandas suscepit Alphonsus Sotto, recens verò Ioannes à Choki. & Iuris Leodiensis. Illis adduntur quædam Iulii II. Clem. VII. Pauli III. & Pauli V. auctoritate omnibus & SS. Theol. & iurisque iuris candidatis apprimè commendat *Sigis. Vorburg. in parat. suis.* Usus tamen non magnus, nec fructus nisi apud illos est, qui in Cancellaria Romana a Curia causas sunt.

III. Quam auctoritatem habeant in dubio est. Sapere naturam legis, & obligare, dicent curiales, & affirmat *Zerolap. l. V. Regule.* expiret tamen mortuo Papa. Idem de rotæ decisionibus docet, facere opinionem communem, quod rerum, & iurium peritis nemo facile persuadebit. Alii malunt vocare constitutiones generales derogatorias, quod non magni interest, si de re ipsa constet, quamdam videlicet illis obligandi vim inesse. *Salas Q. 92. Disp. 12. Tanner. II, D. 5. Q. 3. n. 106.*

Nota. Quamvis mortuo Papa expirent, per successores tamen cum eisdem qualitatibus renovantur, & peragantur. *Barb. l. 2. vot. decis. 43.*

IV. Prædictas regulas non obligare ad peccatum in foro conscientie ex *Baldello* tradit *Escobar in Theologia Morali pag. 59.* Ex quo inferitur, donationem inter vivos ab Episcopo factam intra viginti dies ante obitum valere in foro conscientie, quamvis per Regulam Cancellariæ nulla sit in foro externo. Quod præter alios etiam *Diana sætetur Par. 1. Tract. 10. Resol. 43.*

§. II.

De Canonibus Apostolorum.

I. AB Apostolis Canones aliquos ad morum disciplinam conditos, & posteris relictos esse communis DD. Catholicorum sensus est. De tempore non omnino liquet. Factum in Concilio Ierosolymis habito *Actor. 15. ex Clementis Romani* verbis colligi videtur *l. 6. Constitut.*

tit. c. 12. Remansimus, inquit, pluribus diebus Ierosolymis, conquirentes una, qua ad communem utilitatem ac correctionem sperabant. Sophronius autem in homilia de agone Petri & Pauli conditos putat illis quindecim diebus, quibus apud Petrum mansisse se Paulus scribit ad Galat. I. v. 18. Pamphilus martyr non Ierosolymis, sed Antiochia contigisse vult. A qua opinione non abhorret Innocentius I. epistola 18. sed quia nihil certius sperare licet, admodum probabile censeo, in eâ synodo, quæ Act. 15. describitur, plura in medium prolata esse, quæ postmodum in certa capita, seu Canones redacta sint. V. Lorin. in cit. c. 15. ad Gualter. Chronolog. seculo 1. pag. 12.

II. De numero quoque magna Doctorum, & opinionum varietas est, ut videre licet apud Gratianum d. st. 16. Barbosa ibidem. Baronium Anno Christi 1102. n. 6. Bellarm. l. 2. de Pontifice c. 27. Turrianus l. 1. Constitut. c. 32. Barthol. Caranza summa sub init. Francisc. Longum à Coriolano in summa Conciliorum initio. Sigismund. Vorburg in Rudim. Iuris Canonici pag. 79. Ex quibus colligitur, Canones Apostolorum 8, ut passim numerantur, non esse ab ipsis Apostolis scripto traditos, & relictos, eaque propter inter apocrypha à Celasio Papa numerantur dist. 15. c. sancta Romana. Imò illorum aliqui nullius Catholici auctoris videntur, ut sexagesimus quintus & ultimus, ubi ieiunium diei sabbathi prohibetur, & sacrorum librorum Canon mutilus proponitur. Bellarm. l. de scriptor. Eccles. de S. Clem. Romano.

3. Leo IX. Papa in c. 3. dist. 16. apud Gratianum, quinquaginta Canones tantum agnoscit, qui numerus etiam apud Dionysium exiguum reperitur, à quo ex græ-

co in latinum translati sunt. De illis, & reliquis supradictis excipiendo sexagesimum quintum, ac postremum, Baronius ad annum Christi centesimum secundum affirmat ab Ecclesia probatos, & pro authenticis habendos esse: illorum doctrinam mansisse ex traditione Apostolica, & in quinquaginta Dionysii Canonibus nihil reperiri, quod Apostolicam traditionem non redoleat, quicquid de aliis sit.

De iisdem loqui Isidorus in c. 4. dist. 16. censeo, cum iuxta Glossæ mentem tribus rationibus probat Canones Apostolorum recipiendos esse. Primò, quia plures eos receperunt. Secundò, quia SS. Patres eorum sententias confirmaverunt, & eas inter Canonicas Constitutiones poluerunt. Tertio, quia positi sunt, & inserti in Breviario, in quo Decreta diversorum Conciliorum posita sunt, quod factum fuit à Clemente usque ad Silvestrum. De aliis verò, id est, supposititiis, vel hæreticorum malitia corruptis, cum c. l. eiusd. dist. negat, SS. Patres assensum illis præbuisse.

IV. Extant prædicti Canones apud Zonaram, quem latinitate donavit Quintianus Hædus in Vniuersitate Parisiensi professor, & Bartholomæus Caranza, qui præfatus se octoginta quinque Canones numeraturum, ex græcis & latinis Codicibus, non nisi octoginta quatuor exhibet. Nec plures apud Gentianum Harueum reperiuntur. Est autem ommissus quadagesimus nonus, qui sic habet, Si quis Episcopus, aut presbyter iuxta præceptum Domini non baptizauerit in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, sed in tribus sine initio principis, aut in tribus plius, aut in tribus paractis, abiciatur.

ciatur. V. tom. I. Concil. Bini pag. 5. *summam*
Conciliorum Coriolani pag. 123.

S. 13.

De Canonibus pœnitentialibus.

I. **C**ANONES pœnitentiales in fine Decreti leguntur quadraginta septem ex variis iuribus collecti, quibus præcipuè tempus pœnitendi præfigitur, *exempli gratia. Si presbyter fornicatus fuerit, decem annis pœnitentiam agat. Item, qui uxorem duxerit adulterio pollutam, annis quinque. Qui votum simplex violaverit, totidem annis.*

II. Instruuntur ibidem Confessarii, quâ discretionè prædictis Canonibus uti debeant, eorumque iudicio res tota committitur propter disparem pœnitentiû conditionem, virium imbecillitatem, aliasque circumstantias. Hodie non esse pœnas secundum istos Canones præscribendas, utpote longo non usu abolitos notat *Reginaldus & alii*. Nam si *exempli causa*, pro unâ fornicatione decem annis pœnitentia agenda sit quod anni debentur illi, qui toto vitæ suæ tempore in concubinato vixit: plures nimirum, quâ cursus vitæ longissimus contineat. *Navar. in c. falsas de pœn. dist. 5. & Henric. l. 2. c. 22.* pro toto externo constitutos fuisse arbitrari, idque propter scandalum offensionis publicæ, & periculum revelandæ confessionis.

III. Serviunt nihilominus 1. ut suspiciamus maiorum nostrorum zelam ac pietatem, 2. ut nostræ nos pudeat ignaviæ, & accediæ, 3. ut subinde magni peccatores extimulentur propositis pœnis, quas commeterunt, quarque meritò im-

poni possent, si Ecclesia iure suo uti vellet.

IV. Si causam quæris, cur ab antiquo rigore Ecclesia remiserit, plures assignari possunt. *Primo* quidem, quia cum tempore, & fidelium numero crevit peccantiû, & peccatorum numerus. *Secundo*, quia per Ordines Regularium obteuta sunt multa privilegia, & relaxationes. *Tertio* Varietas opinionum invaluit, aliis laxam manicam, aliis strictam commendantibus. *Quarto* persuasio quorundam pœnitentiam non obligari se ad acceptandam pœnitentiam à Confessario iniunctam, modò paratus sis in purgatorio luere. Quam opinionem ante hac etiam Theologi quidam professi sunt. *Scotus in 4. d. 18. q. 1. art. 1. Gabr. ibid. q. 1. a. 1. & dist. 16 art. 3. dub. 5. Medina tract. 2. q. 45. Silv. v. Confessio q. 25. licet in q. 6. contrarium videatur sentire. Arm. v. Confessio §. 29. Nav. c. 26. nu. 20. Ostiens. & Pan. in c. significavit. Depœn. & remiss. Peltanus in tract. de satisfact. Dixi antehac ita sensisse quosdam, quod contrariû hoc tempore tantum non de fide creditur esse. V. *Suar. IV. D. 38. sect. 7. De Sacram. Pœnit.* Denique ex Indulgentiis tam multis, leves, & improbi homines occasionem sumant omnem pœnam declinandi, & per iteratam confessionem ac communionem inane nomen sanctitatis aucupandi. Serpit enim hodie, ut *S. Bernar. loquitur serm. 33. super Cant.* putrida tabes hypocrisis per omne corpus Ecclesiæ, & quo tolerantius, eò desperatius. V. *summam Raym. pag. 552. Chapeville de Cas. refer. c. 12. pag. 111. Reginald. de prud. Confess. p. 376 Navar. in c. Falsis. De pœnit. Dist. 5. & Manual. c. 26. n. 17.**

S. 14. De